

Tespih dizim faaliyeti nedeniyle basit usulde mükellefiyet tesis edilip edilmeyeceđi

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	17192610-120[GV-19-95]-69817
Tarih	01.06.2020

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIğI

Bursa Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

Sayı : 17192610-120[GV-19-95]-E.69817

01.06.2020

Konu : Tespih dizim faaliyeti nedeniyle basit usulde mükellefiyet tesis edilip edilmeyeceđi

İlgi : 19/08/2019 tarihli özelge talep formu.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, ikametgah adresinizde boncuk ve tespih dizim faaliyetiniz nedeniyle basit usulde mükellefiyet tesisi için ilgili vergi dairesi müdürlüğüne başvurduğunuz, ancak adınıza gerçek

usulde ticari kazanç yönünden mükellefiyet tesis edildiği belirtilerek, herhangi bir imalat yapmadan sadece tespih ve boncuk dizim faaliyeti nedeniyle adınıza basit usul yönünden mükellefiyet tesis edilip edilemeyeceği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Vergiden Muaf Esnaf" başlıklı 9 uncu maddesinde;

"Ticaret ve sanat erbabından aşağıda yazılı şekil ve suretle çalışanlar gelir vergisinden muaftır.

1. Motorlu nakil vasıtaları kullanmamak şartı ile gezici olarak veya bir iş yeri açmaksızın perakende ticaret ile iştigal edenler (Giyim eşyalarıyla zati ve süs eşyaları, değeri yüksek olan ev eşyaları ile pazar takibi suretiyle gıda, bakkaliye ve temizlik maddelerini ve sabit iş yerlerinin önünde sergi açmak suretiyle o iş yerlerinde satışı yapılan aynı neviden malları satanlar hariç),

...

Ticari, zirai veya mesleki kazancı dolayısı ile gerçek usulde Gelir Vergisine tabi olanlar ile yukarıda sayılan işleri Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde yapanlar esnaf muaflığından faydalanamazlar."

...

(6322 sayılı kanunun 4. maddesiyle eklenen fıkra; Yürürlük 15.06.2012) Esnaf muaflığına ilişkin şartları taşıyanlara talepleri halinde vergi dairesince Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi verilir. Bu belgenin şekil ve muhtevasının tayin ve tespiti ile iptali ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir." hükmü yer almıştır.

Konuya ilişkin açıklamalar 27.07.2012 tarihli ve 28366 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 283 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yapılmıştır.

Öte yandan, Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesinde, her türlü ticari ve sınaî faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu belirtildikten sonra, ticari kazancın, Vergi Usul Kanunu hükümlerine ve Gelir Vergisi Kanununda yazılı gerçek (Bilânço veya işletme hesabı esas) veya basit usullere göre tespit edileceği hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 46 ncı maddesinde de 47 ve 48 inci maddelerde yazılı şartları topluca haiz olanların ticari kazançlarının basit usulde tespit olunacağı belirtilmiş, anılan maddelerde ise basit usule tabi olmanın genel ve özel şartları açıklanmış, 51 inci maddesinde de basit usulün hududu gösterilmiş olup, söz konusu maddenin verdiği yetkiye dayanılarak çıkartılan 12/01/1995 tarih ve 95/6430 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Büyükşehir belediyesi olan illerin (Erzurum, Diyarbakır, Sakarya ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde alınan yerlerden, yeni bağlanan mahallelerle birlikte 2000 yılı genel nüfus sayımındaki nüfusu 30.000'den az olan yerler ile 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında büyükşehir belediyesi kurulan ve büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde alınan yerler hariç) mücavir alan sınırları dahil olmak üzere Büyükşehir belediye sınırları dahilinde;

- a) Her türlü emtia imalatı ile uğraşanlar,
- b) Her türlü emtia alım-satımı ile uğraşanlar,
- c) İnşaat ile ilgili her türlü işlerle uğraşanlar,
- d) Motorlu taşıtların her türlü bakım ve onarım işleriyle uğraşanlar,
- e) Lokanta ve benzeri hizmet işletmelerini işletenler
- f) Eğlence ve istirahat yerlerini işletenler,

01.05.1995 tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirme kapsamına alınmıştır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; tespih ve boncuk dizim işinin bir işyeri açılmaksızın yapılması ve Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinde sayılan diğer şartlara da uyulması şartıyla esnaf muaflığından yararlanmanız mümkün bulunmakta olup, söz konusu ürünleri anılan Kanunun 94 üncü maddesinde sayılan kişi veya kuruluşlara satmanız durumunda, bu satış karşılığında yapılacak ödemeler üzerinden anılan maddenin birinci fıkrasının 13 üncü bendi gereğince gelir vergisi tevkifatı yapılacaktır.

Esnaf muaflığından yararlanmanız halinde ikametgâhınızın bulunduğu yerdeki tarha yetkili vergi dairesine başvurarak "Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi" alabileceğiniz tabiidir.

Diğer taraftan, söz konusu faaliyetiniz nedeniyle esnaf muaflığından yararlanmamanız durumunda, söz konusu faaliyetin büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde olması nedeniyle yukarıda bahsedilen 95/6430 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca, basit usulden yararlanmanız mümkün bulunmamakta olup, gerçek usulde ticari kazanç yönünden adınıza mükellefiyet tesis edilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

